

af Forholdene maatte kunde blive noget anderledes, især som Forholdene senere have udviklet sig. Et Punkt berørte den ærede Minister, at det var nødvendigt, at flige Mænd ikke vare aldeles lønløse. Det er ganske rigtig, men det har man ogsaa været opmærksom paa i Norge, idet man paa Budgettet har bevilget Midler, dog ikke som egentlig faste Embedsgæger — det maatte de ærede Medlemmer ikke troe —, men saaledes, at det var muligt derved at faae Mænd, som kunde benyttes paa en saadan Maade, som antydet i Lovens almindelige Regel. Dette har jeg kun villet fremhæve for at vise, at der ligger en Tanke i Loven, som ingenlunde er knyttet til de særlige norske Stedforhold, og naar den ærede Ordfører derhos meente, at Sligt kunde gaae i Norge, thi der tog Menigheden mod enhver Præst, den vil, men at der skulde være en ganske anderledes religiøs Udvikling her i Danmark, saa maatte jeg rigtig nok gjøre en bestemt Indsigelse herimod. Jeg skal ikke tillade mig nogenformelt Sammenligning, men naar det ærede Medlem vil søge noget i sin Erindring, veed han ligesaa godt som jeg, at den religiøse Bevægelse i Norge er ældre end i Danmark. (P. l. u. g. Den var secterist!). Ja, jeg skal ikke komme ind paa det Spørgsmaal, om Bevægelsen var secterist eller ikke, men der har i ethvert Tilfælde i den senere Tid i Norge tidligere end i Danmark været en religiøs Bevægelse. Jeg vil, som sagt, overhovedet ikke anstille nogen kvalitativ Sammenligning, men jeg tør paa- staae, at den ærede Ordfører sagde meget for Meget, naar han meente, at denne Institution kunde gaae i Norge, fordi man der tog, hvad der bødes, men ikke i Danmark, det forholdes sig virkelig ikke saaledes. Dertil troer jeg, at jeg i alt Fald ved denne Forhandling kan indskrænke mig.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet. Jeg beklager meget, at jeg ved at udtale mig noget kort med Hensyn til Spørgsmaalet om Stiftscapellæner ganske vist

har givet den ærede Taler, som sigst havde Ordet, Grund til at troe, at jeg havde overseet Betydningen af denne Institution, og navnlig at et væsentligt Savn i de kirkelige Forhold derigjennem kunde afhjælpes; men det har jeg paa ingen Maade været blind for, og jeg maatte have været uheldig i at omtale, hvad en Biskop har indstillet, saafremt det af mine Ytringer skulde fremgaae, at en Biskop ubetinget har erklæret sig mod denne Institution. Det er ikke Tilfældet, men en af Biskopperne, i hvis Stift der var Tale om at indføre den, foretrak, at man paa de Steder, hvor man søgte, at Menigheden havde Ret til at fordrø en kraftigere, dygtigere og mere begavet Sjelstyrker, søgte at tilvejebringe de fornødne Kræfter deels ved Oprettelsen af residerende Capellanier, deels ved Ansættelsen af Capellaner pro loco, og til at udfylde disse Pladser staaer der for Dieblisset til Regjeringens Disposition et — jeg vil sige desværre — for stort Antal kvalificerede Personer, til at jeg kunde føle mig opfordret til i dette Dieblis at tage denne Sag under nærmere Overveelse. — Dette giver mig forrigt Anledning til at gjøre en lille Bemærkning til hvad den ærede Ordfører i det første Foredrag, vi hørte, udtalte om, at det var uheldigt, at unge theologiske Candidater maatte henflæbe deres Tid som Hunslerere, og derved bleve sløvede og udfikkede til geistlig Virksomhed. Jeg kan dog i saa Henseende fremhæve, at det i den korte Tid, jeg har forestaaet Kultusministeriet, er blevet mig klart, at det er et ikke ringe Antal unge theologiske Candidater, der faae Ansættelse som Capellaner, og jeg troer, at det er heldigt, at der tillægges den Mænd, med hvem de skulle samvirke, en overveieende Indflydelse paa Valget af Personen. Der kan ganske vist siges Meget for, at det er smukkere, at Menigheden vælger os, men denne Sag kan sees fra to forskjellige Sider; den ærede Ordfører vender Uversen ud, jeg troer, at der er en Revers, som maatte ikke er slet saa tiltalende, og, naar man betragter Sagen fra dette Standpunkt, troer jeg, man maatte